

На справедливу думку вчених-кримінологів, «кваліфікація злочину – це досить динамічний процес, який на різних етапах кримінального судочинства має певні особливості та специфіку, при цьому суб'єкти кваліфікації йдуть від незнання до повного знання». Так, «при порушенні кримінальної справи досить часто є лише мінімальний обсяг відомостей про вчинене». У процесі попереднього слідства, «кількість та обсяг (якість) фактів збільшується, і на момент завершення розслідування справи відповідний суб'єкт кваліфікації повинен мати всі істотні та необхідні дані про вчинене діяння». Отже, кваліфікація здійснюється шляхом співставлення юридично важливих об'єктивних і суб'єктивних ознак, які входять у склад конкретно вчиненого кримінального правопорушення.

Кваліфікацію злочинів «здійснюють відповідні суб'єкти – представники органів державної влади, до повноважень яких належить досудове розслідування та судовий розгляд відповідної кримінальної справи». Кваліфікація також мала свій розвиток і в кримінальному праві зарубіжних держав у дослідженнях багатьох відомих іноземних вчених.

На підставі проведеного дослідження зазначимо, що за своєю суттю кваліфікація злочину – це кримінально-правова оцінка негативної поведінки (діяння/кримінального правопорушення) індивіда шляхом встановлення кримінально-правових, значущих ознак, а також визначення кримінально-правової норми, що підлягає застосуванню, та встановлення відповідності (тотожності) або ідентичності) ознак скоєного діяння конкретному складу злочину, передбаченому нормами кримінального законодавства України, за відсутності будь-яких фактів, що виключають злочинність діяння.

ДЖЕРЕЛА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА ФРН

Волкова Дар'я,

студентка 3 курсу, групи 19-Д

Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Погорілецька А. В., старший викладач

кафедри кримінально-правових дисциплін

Кримінальне право окремої держави має свої особливості, які зумовлені формою держави, національно-історичним розвитком, релігійним світоглядом, рівнем правової культури.

Різноманітність правових систем, зокрема галузі кримінально-правового регулювання, дає змогу встановити тенденції становлення кримінального права в окремих державах, визначити основні джерела кримі-

нального права, виявити наслідки міжнародної співпраці та її вплив на формування кримінальної політики держав. Нині спостерігається тенденція зближення правових систем, внаслідок чого деякі джерела кримінального права однієї правової системи використовуються в інших правових системах.

Система німецького кримінального права, через численність її джерел, – складна, багаторівнева. У юридичній літературі згадуються:

- Загальне кримінальне право (Allgemeines Strafrecht);
- Основне кримінальне право (Hauptstrafrecht та Kernstrafrecht);
- Додаткове кримінальне право (Nebenstrafrecht);
- Кримінальне право земель (Landesstrafrecht);
- Військово-кримінальне право (Wehrstrafrecht);
- Молодіжне кримінальне право (Jugendstrafrecht);
- Міжнародне кримінальне право (Völkerstrafrecht);
- Кримінальне право наркотиків (Betäubungsmittelstrafrecht);
- Економічне кримінальне право (Wirtschaftsstrafrecht);
- Податкове кримінальне право (Steuerstrafrecht) та ін.

Найбільш поширеною в німецькій кримінально-правовій доктрині, що відображає законодавчу практику, є класифікація, заснована на систематизації кримінально-правового матеріалу з урахуванням характеру та сили його джерел. З цієї підстави можна виділити три основні структурні елементи кримінального права ФРН, що тісно пов'язані між собою:

- Основне кримінальне право (Hauptstrafrecht, Kernstrafrecht);
- Додаткове кримінальне право (Nebenstrafrecht);
- Кримінальне право земель (Landesstrafrecht).

Основним кримінальним правом у німецькій кримінально-правовій доктрині називається сукупність норм, включених до StGB - Кримінального кодексу. StGB як джерело основного кримінального права характерний тим, що в ньому сформульовані основні положення, що стосуються Загальної частини кримінального права та традиційних складів злочинів. Т. Фішер визначає StGB як основний закон кримінального права, численні кримінально-правові поняття якого використовуються в інших законах, що містять кримінально-правові норми. У цьому сенсі StGB є системотворчим елементом кримінального законодавства, навколо якого у взаємозв'язку з яким функціонують кримінально-правові розпорядження, які у інших законах.

Поряд із основним кримінальним правом у Німеччині функціонує додаткове (паралельне, супутнє) кримінальне право та відповідне йому законодавство. Термін «додаткове кримінальне право» («Nebenstrafrecht») у німецькому праві позначає величезний пласт кримінально-правових норм, які у

StGB, а інших численних законах ФРН. Ці закони, за рідкісним винятком, містять норми, що регулюють не кримінально-правові, а публічно-правові чи цивільно-правові відносини, водночас з метою охорони відповідних відносин у них сформульовані спеціальні склади злочинів у галузі економіки, охорони здоров'я, оборони, екології, провадження продовольчих товарів і т. д.

Додаткове кримінальне право є також своєрідним експериментальним майданчиком для впровадження нових форм кримінально-правової боротьби зі злочинністю. Прикладом може бути боротьба із вживанням наркотиків і пов'язаної з ним організованою злочинністю. StGB та додаткове кримінальне право у цій частині розвивають та доповнюють один одного. У сфері додаткового кримінального права про наркотики виникають власні кримінально-правові теорії: перевагу попередження всіх різновидів наркотизму; про нові форми переслідування цього виключно небезпечного для суспільства явища; про прийняття з боку держави суворіших, ніж для звичайної злочинності, заходів безпеки тощо.

Таким чином, можна дійти висновку, що система кримінального права ФРН сконструйована так, що дає законодавцю можливість здійснювати кримінально-правове регулювання окремих сфер суспільного життя за допомогою норм, включених до численних законодавчих актів. Німецьке кримінальне право, як показує аналіз його джерел, не тяжіє у своєму розвитку до повної кодифікації. При цьому кримінально-правові норми, включені у механізм правового регулювання окремих, найістотніших сфер життя, більш життєздатні, так як діючи в комплексі з нормами інших галузей права, вони безпосередньо впливають на правопорядок, підкреслюючи, з одного боку, значимість сфери діяльності, що регулюється, з іншого – інформують суб'єктів відповідних правовідносин про можливі кримінально-правові наслідки невиконання (порушення) вимог спеціального закону.

ПОНЯТТЯ ЗЛОЧИННОГО ДІЯННЯ, ВІНА Й ОСУДНІСТЬ

Ганський Владислав,

студент 3 курсу, групи 19-Д

Криворізького факультету НУ «ОЮА»

Науковий керівник:

Погорілецька А. В., старший викладач
кафедри кримінально-правових дисциплін

Кожна поведінка в об'єктивній стороні злочину має свій ступінь і характер суспільної небезпеки. У зарубіжних країнах дослідження окремих характеристик злочинців переважно зосереджені у працях Ф. Бель-